

Ineqi Kielsen
Inatsisartut

Kalaallit Nunaanni eqqagassalerisarneq pillugu § 37 naapertorlugu apeqqutinut akissut

03-02-2016
Sags nr. 2016-2010
Akt. nr. 2041215

Asasara Ineqi Kielsen

27. januar 2016-imi eqqagassat pillugit arlalinnik uannut apeqquteqarputit. Apeqqutitit pillugit qutsavigaakkit, taakkulu matuma kinguliani akineqarput.

Naalakkersuisut eqqagassaqnermut politikiannut eqqagassalerinermut pilersaarut aamma eqqagassalerinermi sanaartornermut pilersaarut tunngavigineqarput. Ataatsimut isigalugu paassisutissanik amerlanerusunik pitsaanerusunillu atorfissaqartitsisoqarpoq. Kommunini eqqagassalerinermut pilersaarutit nutaat siunissami najukkani eqqagassat pillugit paassisutissanik tulleriaarnerusunik pissarsiffiunissaat Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpoq.

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: paian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Ukiumoortumik plastik-imik eqqussuinerput plastik-ip suussusaa sumullu atorneqarnersoq – paassisutissanngorlugit Naalakkersuisunit pigineqarpat?

Akissut: Naagga. Naatsorsueqqissaartarfimmit oqaatigineqartut malillugit paassisutissanik taamaattunik peqartoqanngilaq.

2. Puussianik plastik-imik sanaanik atuinitta aammalu plastik-imik atuinitta annikillisarnissaa eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut arlaatigut pilersaaruteqarpat?

Akissut: Eqqagassalerinerup tamarmiusup tapersorsorneqarnissaa Naalakkersuisut pingaartippaat, maannpiarlu puussianik plastikkimik sanaanik plastikkinillu atuineq killilersorniarlugu suliniutissanik aallussisoqanngilaq. Pinngortitamut, Avatangiisiniut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfiup paasitsinsiaanerminut Qujanaq-mut atatillugu pisiniarnermut puussianik agquaavoq, puussianik plastikkimik sanaanik pisiniarnermut atorneqartartunik atuineq killilerneqarsinnaasoq paasitsiniutiginiarlugu. Kommunit kommunini eqqagassalerinermik misileraanissaminnik, soorlu plastikkinik ikilisaanissamik kissaateqartut Pinngortitamut, Avatangiisiniut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfimmut aningaasanik tapiiffigineqarnissamik qinnuteqarsinnaapput.

3. Plast-imik igitsisarnitta/eqqaaginnartarnitta annertussusaa eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut arlaatigut pilersaaruteqarpat?

Akissut: Eqqakkanik qanorluunniit ittunik, tassungalu ilanngullugu plastikkinik eqqaasarnerup killilersorneqarnissaanik pinaveersaartinneqarnissaanillu Naalakkersuisut anguniagaqarput. Eqqakkat siullermik pingaarnertullu pinaveersaartsineq aqqutigalugu killilerneqarsinnaapput, taannalu aamma "eqqakkanik tulleriaarisarnermi" sallutinneqarpoq. Naalakkersuisut anguniagaasa suliassartaannik atuutsitsilernissaq kommunit eqqagassanut pilersaarutaat eqqagassanullu maleruagassaat aqqutigalugit atuutsinnejalissapput. Naalakkersuisunit isummertarnernik allangortitsiniarnissaq immikkut siunnerfigineqarpoq, aammalu 2014-imi 2015-imilu paasitsiniaaneq Qujanaq ingerlappaat, eqqakkat eqquumaffigineqalernissaat nunattalu paarinissaata pingaaruteqassusia anguniarlugu.

4. Plast-ip atorunnaariartornissaannut avatangiisitigut anguniakkami takussaasumik aalajangersaasoqarsimava, tassungalu taarsiullugu plastimik pinngortitami nungusarneqarsinnaasumik atuisoqassamaarpa imaluunniit plastimut taartaasinnaasumik arlaatigut atuisoqassamaarpa?

Akissut: Naalakkersuisut plastikkinik atuunnaarsitsiniarnissamik pilersaaruteqannigillat, kisiannili eqqakkanik tulleriaarisarnermik tunngaveqarnermik atulersitsinissaq eqqakkanik, taakkununngalu ilanngullugu plastikkinik passussisarneq pissarsiviusinnaasutut isigalugu. Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivisa iluanni suleqatigiinnermi suleqatigiissitaq HAV imaani mikroplastit pillugit sulianut aningaasaliissuteqarpoq, aammalu imaani eqqakkat pillugit ilisimasarpaaluit nunani avannarlerni sanilerisatsinni katersorneqarsimapput. Ilisimasat taakku OSPAR-imi, HELCOM-imi aamma EU-mi, imaani eqqakkanik pingaartitsiviusuni ajornartorsiuteqartunilu atorneqarput. Kalaallit Nunaat nunat avannarlit suleqatigisavut aqqutigalugit sammisat pillugit paasisaqartarpoq.

5. Angerlarsimaffinniit eqqakkat annertussusaat pillugit Naalakkersuisut qanoq paassisutissiisinjaappat aammalu eqqakkat tungaatigut qanoq inerisaasoqarpa?

Akissut: Eqqagassalerivinnut, soorlu eqqakkanik tigooqqaavinnut ikuallaavinnullu avatangiisit pillugit akuersissutit naapertorlugit kommunit atortuni taakkunani ingerlatsinermi nalunaarsuisartussaapput, taakkununngalu eqqakkat amerlassusaat ilaapput. 2015-imi Maniitsumi ikkuallaavimmi eqqakkat 755,1 tonsit, Aasianni 1.834,6 tonsit, aamma Nuummi 13 tonsit missaanniittut ikuallanneqarsimapput. Naalakkersuisut kommunini eqqagassalerinermi misileraalluni suliniutit tapersorsorpaa. Suliniut immikkut ittoq maanna Sisimiuni misilerarneqarpoq, tassanilu Qeqqata kommuuniata angerlarsimaffinnik eqqakkanik arrorsinnaasunik aatitsisarneq aallartissimavaa. Qeqqata Kommuニア misileraalluni suliniummut tassunga Pinngortitamut, Avatangiisintut Inatsisinillu Atuutsinsinermut Naalakkersuisoqarfimmut tapiiffigineqarpoq.

6. Pappiliat iginneaannartartut annertussusaat eqqarsaatigalugit Naalakkersuisut qanoq paasisitsiniaasinjaappat?

Akissut: Naatsorsueqqissaartarfimmit oqaatigineqartut malillugit paassisutissanik taamaattunik peqartoqanngilaq.

7. Nunatsinni pappiliatigut eqqaaneq aammalu ussassaarutitigut pappilianik atuinermi pappiliatigut eqqaanermi avatangiisiniq mingutitsinerput qulaajarlugulu paasiniarneqarsimava, aamma ilangullugu paasineqarusuppoq Naalakkersuisut avatangiisitigut pitsaliuinermer takorluugaqarnersoq, soorlu ussassaarutit illunut tamanut agguataartakkat eqqarsaatigalugit ikilisaasoqarniarpa?

Akissut: Kalaallit Nunaanni pappiaqqat eqqarneqartut amerlassusaat avatangiisinullu sunniutaat nalunaarsorneqarsimannngillat. Eqqakkaat allat tamaasa assigalugit eqqakkanik killilersuinissaq pinaveersaartitsinissarlu, tamatumungalu tulliullugu eqqakkanik atueqqittarnermik siuarsaanissaq Naalakkersuisut kissaatigaat, tak. eqqakkanik tulleriaarisarneq. Naalakkersuisut eqqagassat pillugit nalunaarutisiassatut siunnersuutaanni eqqakkanik tulleriaarisarneq kapitalimut immikkoortumut inissinneqarpooq, taamaalillunilu inatsit nutaaq aqqutigalugu atuutsinneqalernissaa anguniarneqarluni.

8. Naalakkersuisut suut Kalaallit Nunatsinni avatangiisitigut mingutitsinerpaatut isigivaat aammalu arlaatigut suliniuteqartoqarpa tamakkua millisarniarlugit?

Akissut: Naalakkersuisunit eqqakkaat ulorianaatillit immikkut aallunneqarput, taaku eqqagaammata, akuutissanik avatangiisinut ajoqsiisinnasunik akoqarnerpaasut. Taamaattumik 2011-miit 2015-imut kommunit illoqarfinni tamani eqqakkanik ulorianaatilinnik tigooraavinnik sanaartornissaannut tapiiffigineqartarput. Tassalu eqqagassalerinermut pilersaarummi anguniakkat ilaattut, illocarfiit tamarmik eqqakkanik ulorianaatilinnik tigooraaveqarnissaannik anguniagaqarnerup 2016-imi naammassineqarnissaa naatsorsuutigineqarpooq. Tamatuma kingorna nunaqarfii tamarmik tigooraavilorskorneqassapput, taamaalillunilu eqqakkanik ulorianaatilinnik isumannaatsumik passussisarneq nuna tamakkerlugu atuutilersinnaassalluni. I/S Reno-Nord-imit ilisimatitsissutigineqarpooq, 2015-imi Kalaallit Nunaanniit eqqakkanik ulorianaatilinnik 1.188.936,6 kg-nik tigusismallutik aammalu 2014-imi eqqakkanik ulorianaatilinnik 1.214.052,6 kg-nik tigusismallutik. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut eqqagassalerinermi pilersaarutaanni aamma eqqagassalerinermi sanaartugassanut pilersaarutaanni eqqagassalerinermi unammilligassat annersaat erseqqissarneqarput, pilersaarutinilu marluusuni Naalakkersuisut kommunit suleqatigalugit unammilligassanik taakkuningga annikillisaaniarlutik suliniutaasa tulleriaarisarneqarneri takutinneqarput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Mala Høy Kúko